Op zoek naar een rustplaats

‘En de ark van het verbond van de HEERE trok drie dagreizen voor hen uit, om een rustplaats voor hen te zoeken’. Numeri 10:11-36

Op zoek naar een rustplaats
1. Het signaal (vs 11-12)
2. Het signaalgebed (vs 35-36)

Gemeente,

Een rustplaats zoeken, dat zijn herkenbare woorden voor ons. We zijn de vakantieperiode ingegaan. Hoe kom je aan een goed vakantieadres? Wat is een plaats waar je tot rust komt? De commercie wil ons daar graag bij helpen. Al is het de vraag of je daarmee ook echte rust zult vinden. We trekken erop uit, maken vele kilometers. Er staan lange rijen wachtenden op de luchthavens. Lange files op Europese snelwegen. Zoveel mensen die een rustplaats zoeken. Kinderen achterin de auto stellen nogal eens de vraag: zijn we er al? Hoe ver is het nog naar de camping? In dit hoofdstuk van boek Numeri gaat het over het zoeken van een rustplaats. Over mensen die onderweg zijn. Maar, en dat is het wonderlijke, die rustplaats wordt voor hen gezocht. Daar hoeven ze zelf niets voor te doen. ‘En de ark van het verbond van de HEERE trok drie dagreizen voor hen uit, om een rustplaats voor hen te zoeken’. De reis van het volk Israël is van een totaal andere orde dan onze vakantiereizen. Wij pakken onze koffers in voor een week, hooguit enkele weken, en zijn dan blij als we weer veilig terug in Wapenveld zijn. Het volk Israël is vertrokken uit Egypte, op weg naar het beloofde land. Een reis van veertig lange jaren. En toch, gaat het in de kern voor ieder mens niet om hetzelfde? Kent niet ieder mens verlangen naar rust? Op zoek naar een rustplaats.

Het boek Numeri is een reisverslag. En dat reisverslag neemt ons mee naar een belangrijk moment, want het volk Israël vertrekt uit de woestijn Sinaï. Ze moeten opbreken, ze moeten zich klaarmaken voor vertrek. We zien hoe die enorme mensenmassa langzaam in beweging komt. Jongens en meisjes, vaders en moeders, sterke mannen, maar ook kwetsbare mensen, die extra hulp nodig hebben. Israël reist verder. Het is naar Gods bevel. Elf maanden zijn ze bij de berg Sinaï geweest. Nu vertrekken ze op de twintigste dag van de tweede maand in het tweede jaar na de uittocht. ‘De wolk werd opgeheven van de tabernakel van de getuigenis’, lezen we in vers 11. Dat is het signaal. God Zelf geeft vanuit de hemel het signaal om te vertrekken, via de wolkkolom, en ze gehoorzamen. ‘De Israëlieten braken op, en trokken van rustplaats tot rustplaats’. Het begin van het hoofdstuk gaat over de zilveren trompetten, die God als communicatiemiddel aan het volk gegeven heeft. Daar staat hoe er verschillende signalen zijn, juist ook voor dit moment. Het moment van vertrek. De trompetten klinken over het tentenkamp. Voor iedereen hoorbaar. Een onderbroken klank. Eerst voor de kampen aan de oostkant. En dan voor de tweede keer voor de kampen aan de zuidkant. Het volk weet wat het betekent. Ze moeten hun tent opbreken en hun spullen inpakken.

Wat opvalt in het reisverslag is de grote orde waarmee het gaat. ‘Voor het eerst braken zij op, op bevel van de HEERE, door de dienst van Mozes’. Alles naar Gods bevel. Mozes is alleen maar: in dienst van. Mozes geeft aanwijzingen, die worden uitgevoerd door een aantal leiders. Als eerste breekt van de stam van Juda hun kamp op. Daarmee wordt de leiderschapspositie

van Juda bevestigd. Daarna volgen de stammen van Issaschar en Zebulon. De eerste drie stammen stellen zich op. Vervolgens in vers 17 treden de Gersonieten en de Merarieten aan, twee families uit de stam van Levi. We zien hoe de tabernakel wordt afgebroken. Wonderlijk is dat. De God van Israël woont ook in een tent. Hij moet dus, met eerbied gesproken, ook Zijn tent afbreken. In het land Egypte, waar het volk vandaan komt, zou dat ondenkbaar zijn. De farao's bouwden machtige piramides, die er vandaag nog steeds zijn. Met afbeeldingen van Egyptische goden in vele varianten. Onneembare vestigingen, waardoor ze hun macht laten zien. Juist de God van Israël, de almachtige Schepper van hemel en aarde, woont in een tent. Zo genadig nabij. Temidden van Zijn volk in de woestijn. Daar spreekt de HEERE. Daar vindt de dienst van de verzoening plaats. Hij reist als een verzoenend God met hen mee.

Kijk maar, twee priesterlijke families, die dragers zijn van de tabernakel, breken de tent van de HEERE op. Alles is daarop gemaakt, te kunnen reizen. Zo heeft Hij dat Zelf uitgedacht en aan Mozes laten zien op de berg Sinaï. Alles naar de afbeelding die God aan Mozes op de berg heeft getoond (Exodus 25:40). De tabernakel wordt afgebroken, met grote eerbied. Daarna volgen de stammen Ruben, Simeon en Gad. Zij worden gevolgd door de Kahathieten, dragers van de heilige voorwerpen. Zij reizen niet samen met andere Levieten, maar volgen verderop in de stoet. Als zij bij de volgende rustplaats arriveren is de tabernakel al opgebouwd, door de Gersonieten en Merarieten. Daarachter volgen de stammen Efraïm, Manasse en Benjamin. Als laatste zijn de nakomelingen van Dan, Aser en Naftali. Zij vormen de achterhoede. 'Dit was de volgorde van het opbreken van de Israëlieten, ingedeeld naar hun legers, als zij opbraken'. Israël vertrekt uit de Sinaï-woestijn, als de HEERE het signaal daarvoor geeft.

Wat is er veel gebeurd bij de berg Sinaï. Daar heeft de HEERE Zich geopenbaard op indrukwekkende wijze. Daar heeft Hij aan het volk Zijn heilige geboden gegeven, op twee stenen tafelen en Hij heeft gezegd: 'Ik ben de HEERE, uw God'. Daarom wordt er gesproken over de tabernakel van de getuigenis. Het getuigenis, dat is Zijn Woord, Zijn belofte. Ondanks de ontrouw van het volk. Ondanks het gouden kalf, dat was een absoluut dieptepunt bij de berg Sinaï geweest. Toen ze om dat gouden kalf hadden gedanst en de toorn van de HEERE over zich heen gehaald. Bijna moesten ze zonder Hem verder trekken. Het is alleen genade dat ze nu met Hem verder mogen gaan. Die veelzeggende woorden, die aan het begin van de wet staan, worden herhaald in Numeri 10:10: 'Ik ben de HEERE, uw God'. Woorden die wij ook hebben gehoord. Wij die bij Israël zijn ingelijfd. We zien hen op dat belangrijke moment. De twaalf stammen van Israël. Het volk van Gods verbond, aan Abraham, Izak en Jakob gegeven. Ze hebben nog een lange weg te gaan. Vol onzekerheid. Wij mensen willen graag zekerheid. Bestaanszekerheid is zo'n term in de politiek. Zekerheid van werk, van inkomen, voedsel. Wij denken daar recht op te hebben. Heeft Israël dat, hebben zij bestaanszekerheid? Ze hebben een God Die voor hen zorgt. Een God Die hen leidt van stap tot stap. Nu laten zij de berg Sinaï achter zich, op weg naar de woestijn Paran, de grens van het beloofde land. Ze trekken drie dagreizen van de berg van de HEERE vandaan, vertelt vers 33.

Bij dit moment vindt er een gesprek plaats tussen Mozes en zijn zwager Hobab. Hobab, staat in vers 29, de zoon van Rehuël, de Midianiet, de schoonvader van Mozes. Wij kennen hem als Jethro, zo wordt hij in Exodus 18 genoemd. Mozes vraagt aan zijn zwager om met hen mee te gaan. Mee naar het land van de belofte. Het land waarvan de HEERE heeft gezegd: 'Ik zal u die geven'. 'Ga met ons mee'. Dat is een hartelijke uitnodiging. Niet zomaar een uitnodiging, want Mozes beroept zich op Gods Woord. De HEERE heeft het goede over Israël gesproken. Dat is

Zijn belofte. Daarom zullen zij aan hen ook goed doen. Let op die woorden: het goede en weldoen. Die woorden komen hier vier keer voor. Dat laat de intense verwachting zien, het intense verlangen naar het beloofde land. Maar Hobab heeft andere plannen. Hij wil terug naar zijn land, terug naar Midian, naar zijn familie. Mozes dringt aan. Mozes beseft hoe ze de hulp van zijn zwager nodig zullen hebben. 'Jij weet hoe wij ons kamp in de woestijn moeten opslaan'. Hobab heeft veel kennis van de woestijn. Wil je onze gids zijn? God geeft het signaal, maar Hij werkt ook gewoon door mensen. Mensen die hun deskundigheid in dienst stellen van Hem. Mozes benadrukt nogmaals dat de HEERE aan Hobab zal weldoen. Mozes belijdt de goedheid van de HEERE, als ze op het punt van vertrek staan. In dat goede zal ook zijn schoonfamilie delen. We lezen niet of Mozes Hobab heeft kunnen overtuigen. Maar volgens Richteren 4:11 wonen de nakomelingen van Hobab ook het in beloofde land. Deze heidenen worden al ingelijfd bij het volk van God. Zo vertrekken ze, een reis van drie dagen. De berg van de HEERE laten zij achter zich. Maar het Woord van de HEERE reist met hen mee.

Want kijk, helemaal voorop gaat de ark van het verbond van de HEERE. Gedragen door de priesters. Ze gaan drie dagreizen voor het volk uit. Waarom is dat? Om een volgende rustplaats voor het volk te zoeken. De ark voorop. De HEERE Zelf gaat voorop. Boven hen is de wolkkom, die verkoeling biedt overdag en licht in de nacht. Voor hen uit gaat de ark van het verbond. Zo wordt in alle opzichten de weg, de route voor hen gebaand. 'Om een rustplaats voor hen te zoeken'. Een geschikte plaats in de woestijn, waar al die mensen, en ook het vee, kunnen rusten. Op adem komen. Voor een volgende etappe van de route. Wonderlijk is dat. Genadig in alle opzichten. Zo dragen de priesters dragen de ark, dat is Gods navigatiemethode. De ark van het verbond. Het verbond dat de HEERE Zijn volk heeft opgericht. In de ark liggen de twee stenen tafelen. Die geboden laten we dus niet thuis, als wij vakantie gaan. We bidden het met de Psalmdichter: 'Laat Uw geboden op reis mij niet ontbreken'.

De ark van het verbond gaat voorop. Rust vinden wij in God, bij God. Dat is de diepe les van dit gedeelte. Waar de HEERE rust, daar rust Zijn volk mee, en waar Hij opstaat, breekt Zijn volk op. Rust zelfs in de woestijn. Wij mensen zoeken een rustplaats die wij aantrekkelijk vinden. Liefst zo comfortabel mogelijk. Of een plek waarmee je voor de dag kunt komen. De mooiste foto is voor je profiel. Maar heb je ook rust gevonden? 'Een handvol rust is beter dan beide vuisten vol zwoegen en najagen van wind', zegt Prediker. De HEERE zorgt daarvoor. Een handvol rust. Een moment van rust. Een rustplaats voor Zijn volk. Voor heel Israël, niemand uitgezonderd. Ze hoeven daar niet over in zitten. De ark van het verbond reist voor hen uit. Er wordt een rustplaats voor hen gezocht. Bij deze God moeten wij zijn. Met al onze onrust. Met onze rusteloosheid. Het leven met Christus is een leven van rustplaats tot rustplaats. Hebben wie die rust door Gods genade al gevonden? Ga tot Christus en je zult het ontvangen.

Het hoofdstuk eindigt met een gebed dat Mozes uitspreekt. Het zijn reisgebeden. Deze woorden worden wel de signaalwoorden genoemd, omdat Mozes ze telkens uitsprak. De woorden van vers 35 bij het opbreken van de ark. De woorden van vers 36 bij het rusten van de ark. Bij het signaal hoort een signaalgebed. Een veelzeggend gebed tot God. De reis is voor het volk Israël vol gevaren. In de woestijn zijn vijanden die hen belagen. Denk aan de strijd tegen Amalek in Exodus 17. Maar wanneer de HEERE opstaat, en Zijn vijanden verstrooit en die Hem haten, van voor Zijn aangezicht laat vluchten, dan kan het volk veilig reizen. We zien dat Israël altijd strijd moet leveren. Hoe diep dat besef er in zit. Maar het zijn Gods vijanden, die hen belagen. Volken die afgoden dienen, kunnen Israël niet uitstaan. Daarom is dit gebed

een bemoediging voor het volk van God. ‘Sta op HEERE’. Hij staat ons bij in de strijd van het geloof. Wat kunnen wij in het geloof strijd ervaren. Van zoveel kanten zijn er tegenkrachten actief, die ons bij God vandaan willen houden. De vijand komt vaak uit onverwachte hoek. Maar we reizen veilig onder Gods hoede. Mozes bidt om bescherming. We vinden deze woorden terug in Psalm 68:2: ‘God staat op, Zijn vijanden worden overal verspreid; wie Hem haten, vluchten voor Zijn aangezicht’. Wie Israël zegent, zegt de Bijbel, die zal gezegend worden. Maar wie Israël haat, krijgt met de God van Israël te maken. Wat kun je soms verlangen naar dat ingrijpen, dat God opstaat. En dat de HEERE Zelf alle zaken rechtzet. Bidden wij om gerechtigheid in de wereld? Mozes leert ons, dat wij dit signaalgebed steeds hebben te bidden. Iedere keer bij het opbreken van de ark van het verbond.

Nu horen we Mozes opnieuw bidden. De priesters met de ark van het verbond van de HEERE hebben een rustplaats gevonden. Mozes bidt verder: ‘Keer terug HEERE, tot de tienduizenden van de duizenden van Israël’. Het gebed of de HEERE, als het volk op een rustplaats is aangekomen, met Zijn zegenrijke tegenwoordigheid bij het volk wil terugkeren. Daar hebben wij dus ook steeds om te bidden. Het spreekt nooit vanzelf, als wij beseffen wie wij zijn voor God. Wat zeggen die aantallen: tienduizenden van duizenden? Het is een dichterlijke manier van zeggen om de grootte van het volk te accentueren. Het grote aantal mensen is reddeloos verloren, als de HEERE hen niet verlost, hen niet bijstaat. Daarom is steeds het gebed nodig, zolang de reis duurt: ‘Keer terug, HEERE’. Het beloofde land komt steeds meer in zicht. Straks vanuit de woestijn Paran zullen de verkenners het land Kanaän gaan verkennen. Maar dat betekent niet dat ze achterover kunnen gaan leunen. De reis van het volk van God wordt biddend gemaakt. Niet zo nu en dan, maar voortdurend. Daarin gaat Mozes het volk voor. Mozes de voorbidder van het Oude Verbond. Het is een signaalgebed. Een signaal, dat de reis voortgaat. Een signaal aan God in de hemel. Zo verwijst Mozes naar de Voorbidder van het Nieuwe Verbond. In Jezus is God gekomen. Wij waren God weggelopen, maar Hij stuurde Zijn eigen Zoon naar deze verloren wereld. De HEERE is teruggekeerd. Dat is het wonder van het Evangelie. De HEERE is teruggekeerd, opdat wij de reis met Hem zullen maken.

Wat was nu voor de gewone Israëliet van belang? Het moet een geweldige overgang voor hen zijn geweest. Vanuit de huizen, waarin ze in Egypte woonden, naar een bestaan in tenten. Eten van het manna uit de hemel. Het gewone leven ging ook door in de woestijn. Vooral was het van belang om de route van de ark te volgen. Vooral het signaal volgen. De wolkkolom boven hen en de ark van het verbond van de HEERE. De ark ging drie dagreizen voor hen uit, om een rustplaats voor hen te zoeken. De ark en rust horen bij elkaar. Zo is het al vanaf de schepping, Als de HEERE rust op de zevende dag, mag ook Zijn volk rusten. Rusten, genieten is ten diepste het doel waarom Hij de wereld heeft gemaakt. Ook waarom Hij de mens heeft gemaakt. Hij zag dat het goed was, zeer goed. Door de zondeval is de wereld vol onrust geworden. Maar Hij laat Zijn volk niet los. De ark biedt een rustpunt. Rust bij God, rust in God. Is dat ook ons verlangen, als wij deze oude geschiedenis uit Numeri horen?

Rust wil de HEERE ons geven. Rust die wij ontvangen door het volbrachte werk van Christus. Zijn wij ontdekt aan de oorzaak van onze onrust? Het is onze schuld en zonde voor God. Christus zegt het tot vermoeide en belaste mensen en nodigt om te komen: ‘Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven’. Moeten we in alle eerlijkheid constateren, dat ons leven er zo aan toe is? Christus géét ons die rust. Dan zegt de Heere Jezus het juist tegen Zijn discipelen: ‘Rust een weinig’. Steeds nieuwe kracht te ontvangen,

voor het werk in Zijn Koninkrijk. Het leven met Christus is een leven van rustplaats tot rustplaats. Er blijft een rust over voor het volk van God. Steeds intenser wordt het verlangen naar dé rust. Volmaakte rust in Kanaän. Nu klinken de zilveren trompetten. Eens zal de laatste bazuin klinken. Onderweg naar de nieuwe morgen. Om voor Zijn troon te worden verzameld, als wij nu met de HEERE leven, de reis maken met Hem, samen met heel de kerk uit Israël en de volken. Onderweg zijn er gelukkig steeds rustplaatsen.

Amen

Wapenveld, 27 juli 2025